MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL
NAGPUR BENCH NAGPUR
ORIGINAL APPLICATION No. 589 / 2022 (S.B.)

Babita D/o Gangagir Giri,
Aged about 47 years, Occu. Service,
R/o Creative Home, Friends Colony,
Nagpur.

Applicant.

Versus

1) The State of Maharashtra,
through its Secretary,
Department of Public Works,
Mantralaya, Mumbai- 32.

2) Superintendent Engineer,
Public Works Circle,
Civil Lines,
Nagpur.

3) Executive Engineer,
Public Works Department,
Division No. 1,
Sadar, Nagpur.

4) The Commissioner,
Tribal Research & Training Institute,
28, Queens Garden,
Pune-1.

5) Joint Commissioner,
Schedule Tribe Caste Scrutiny Committee,
Giripeth,
Nagpur-10.

Respondents

Shri R.M.Fating, ld. Advocate for the applicant.

Shri M.I.Khan, ld. P.O. for the Respondents.

Coram :- **Hon'ble Shri M.A.Lovekar, Member (J).**

JUDGEMENT

Judgment is reserved on 11th July, 2023.

Judgment is pronounced on 17th July, 2023.

Heard Shri R.M.Fating, ld. counsel for the applicant and Shri M.I.Khan, ld. P.O. for the Respondents.

2. By order dated 22.02.2013 quarter no. 22/4 at Ravi Nagar, Nagpur was allotted to the applicant. By order dated 31.05.2017 she was transferred from Nagpur to Nandurbar which is a Tribal Area. Therefore, she could, and did, retain her quarter at Nagpur. By order dated 13.07.2019 she was transferred from Nandurbar to Amravati. By letter dated 18.10.2019 (A-6) she applied for retention of quarter on various grounds. Thereafter, only on 24.08.2020 following communication (A-7) was issued :-

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये कळविण्यात येते की, या कार्यालयाचे भाडे नोंदवही वरुन असे निदर्शनास आले आहे, आपले कार्यालयात कार्यरत असलेले श्रीमती बबीता.जी. गिरी, उपसंचालक त्यांचेकडून शासकिय निवासस्थान रविनगर येथील प्रकार बी नि.क्र.२२/४ या निवासाचे माहे ४/२०१७ ते माहे ३/२०२० पर्यंतचे नियमित भाडे वसुलीचे विवरणपत्र या कार्यालयात अप्राप्त असल्याने त्यांच्या नावासमोर भाडे कपातीची नोंद झालेली नसल्यामुळे त्यांचेकडे वरील कालावधीचे भाडे थकित असल्याचे या कार्यालयाने संदर्भिय पत्र क्र. ९ अन्वये आपले कार्यालयास कळविण्यात आले असता

संदर्भिय पत्र क्र. २ अन्वये सहआयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जाती जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर यांनी संबधीतांची बदली झाल्याचे कळविले.

संदर्भिय पत्र क्र. २ अनुसरुन संबंधीत शासकीय निवासधारकाची बदली होऊनही शासकीय निवासस्थान रिक्त करेपर्यंत शासन निर्णय सार्वजनिक बांधकाम विभाग, प्र.क्र.९६ / मिव्य-२ दिनांक १५ जून २०१५ अन्वये शासकिय निवासस्थानासाठी रु. ३५/- प्रति चौ. फूट या पंडनिय दराने अनुज्ञाप्ती शुल्काची व इतर शुल्काची वसुली करणे अपेक्षित आहे. संबंधिताच्या निवासाचे चटई क्षेत्रफळ. ७५३.९५ चौ. फुट आहे.

श्रीमती बबीता जी. गिरी, उपसंचालक यांची नागपूर मुख्यालयातून बदली झाल्यामुळे शासकिय निवासस्थान रिक्त करणे अनिवार्य आहे. याबाबत आपले कार्यालयीन स्तरावरुन आदेशित करण्यात यावे व माहे ४/२०१७ ते आजपावेतोचे वेतनातुन कपात केले असल्याचे भाडे विवरणपत्र या कार्यालयास पाठविण्यात यावे, हि विनंती

In her reply dated 11.09.2020 (A-8) the applicant stated :-

श्रीमती बबीता गिरी यांची 8 वर्षाची मुलगी तसेच 65 वर्षाच्या सासू व 70 वर्षांचे सासरे हे नागपूर येथील निवास स्थानात त्यांची नंदूरबार येथे बदली झाल्यानंतर राहत होते. श्रीमती गिरी यांची नंदूरबार येथून अमरावती येथे बदली शैक्षणिक सत्राच्या मध्येच झाल्याने मुलीचे शैक्षणिक वर्ष असल्याने परिक्षेपर्यंत 15 एप्रिल 2020 पर्यंत नागपूर येथील निवास स्थान सोडता येणे शक्य नव्हते मात्र त्यापूर्वीच मार्च, 2020 या महिन्यापासून कोरोनाचा प्रादुर्भाव झाल्याने राज्य शासनाने व केन्द्र शासनाने संपूर्ण लॉकडाऊन दि. 24.3.2020 पासून सुरु केले. सदर कोविड-19 परिस्थितीत

वयोवृद्ध सासू-सासरे व 8 वर्षाची मुलगी यांचे करीता दुसरी पर्यायी निवासाची व्यवस्था करणे शक्य झाले नाही. तसेच सध्यास्थितीतही कोरोनाचा प्रादुर्भाव प्रचंड मोठया प्रमाणात वाढलेला आहे, त्यामुळे सध्यास्थितीतही मला माझ्या वयोवृद्ध सासू-सासरे व 8 वर्षाची मुलगी (कोरोनच्या विषाणूच्या प्रादुर्भावाचे अति संवेदनशील वय त्यामुळे सदर वयाच्या लोकांनी बाहेर पडू नये असे शासनाचे निर्देश आहेत) कुटुंबीयाकरीता राहण्याची दुसरी पर्यायी व्यवस्था करणे अदयापही कोरोनामुळे शक्य झालेले नाही. त्यामुळे कोरोना नियंत्रणात येताच कुटुंबासाठी पर्यायी व्यवस्था करुन सदर शासकीय निवास स्थान रिक्त करणे शक्य होईल.

नियमानुसार शासकीय निवास स्थानाची भाडे कपाती तसेच अनुज्ञप्ती शुल्क वेतनातून कपात करणे नियमितपणे सुरु आहे.

आपल्या पत्रात नमूद केल्याप्रमाणे माहे एप्रिल, 2017 ते मार्च, 2020 पर्यंतचे भाडे वसूलीचे विवरणपत्र यासोबत जोडून सादर करण्यात येत आहे.

Husband of the applicant was transferred to Nagpur who is also serving in the same department. He requested to allot this quarter to him. His request was rejected. On 01.03.2021 the applicant vacated the quarter. Said quarter was vacant till 25.04.2022. It was allotted to one Mr. Kawade on 26.04.2022. By the impugned communication dated 17.05.2022 (A-16) it was ordered :-

त्यांनी नंदुरबार या आदीवासी क्षेत्रात दि. ११/७/२०१७ रोजी रुजू झाल्याचे संदर्भिय पत्र क्रं. ५ अन्वये या कार्यालयास कळविले आहे. तसेच शासन निर्णय, आदीवासी विकास विभाग, क्र. टीएफपी- 1096/8710/प्र.क्र.31/का-5 दि. 9.3.1990 अन्वये घोषित केलेल्या आदिवासी क्षेत्राची सूची) मध्ये नंदूरबार चा उल्लेख सूचीमध्ये आहे, त्यामुळे शासन निर्णय दि. 6/8/2002 हा नंदुरबार या आदीवासी क्षेत्रात बदली झालेल्या कर्मचारी व अधिकाऱ्यांना लागू होते. त्यामुळे नागपूर येथील निवासस्थान नियमानुसार ताब्यात ठेवता येत असल्याने ते कुटुंबाकरीता ठेवण्यात आले. असे कळविले. आदीवासी क्षेत्रात नियुक्ती झालेल्या अधिकारी कर्मचाऱ्यांना आदिवासी क्षेत्रात नियुक्ती होण्यापूर्वीच्या ठिकाणचे निवासस्थान कुटुंबीयांकरीता ३ वर्ष कालावधीपर्यंत ताब्यात ठेवण्याची तरतूद शासन निर्णयातील पान क्रं. ३ परिच्छेद (२) मध्ये नमूद असल्याचे कळविले आहे. त्यामुळे दि. १२/७/२०१७ ते ३१/९/२०१९ या कालावधीत साधारण दर लागू पडेल. व त्यानंतर २३/०९/२०१९ ला त्यांची बदली अमरावती येथे झाली होती. त्यामुळे त्या वास्तव्यास राहिलेल्या बदलीनंतर तिन महिन्याचा कालावधीसाठी शासन निर्णय ०१ जून २०१८ अन्वये तीन महिने पर्यंत सदर निवासस्थान स्वतः च्या ताब्यात ठेवता येते.

तद्नंतर ताब्यात असलेले निवासस्थान नियमानुसार रिक्त न केल्यास वरील संदर्भ क्रं. १ अन्वये अनाधिकृतपणे वास्तव्य केल्यास, शासकिय निवासस्थानासाठी प्रति चौ. फूट १२०/- या दंडनिय दराने भाडे (अनुज्ञाप्ती शुल्काची) वसूली करण्यात येते. सदर निवासाचे चटई क्षेत्रफळ ७५३.९५ चौ. फूट आहे. त्यामुळे दि. १०/२०१९ ते १२/२०१९ या तीन महिने करिता साधारण दर रु. १२९७/- प्रति माह प्रमाणे (माहे १०/२०१९ ते १२/२०१९ पर्यंत) तीन (३) महिन्याचे एकुण रु. ३८९१/- व शासन निर्णय नुसार अनाधिकृतपणे वास्तव्य केल्यास शासकीय निवासस्थानासाठी व शासन निर्णय दि. ०१/०६/२०१८ नुसार प्रति चौ. फुट १२०/- या दंडनिय दराने भाडे आकारणी क्रम प्राप्त असून निवासाचा कालावधी माह ०१/२०२० ते ३१/०३/२०२१ पर्यंत १५ महिने करिता, आर्थिक दर रु. ९०,४७४/- प्रति माह प्रमाणे (माहे ०१/२०२० ते ३१/०३/२०२१ पर्यंत) १५ महिन्याचे एकूण रु. १३,५७,११०/- दंडाची रक्कम लागू पडते.

तसेच माहे ३/२०१६ ते २/२०१७ पर्यंत प्रमाणित करुन दिलेल्या भाडे विवरण पत्रामध्ये त्यांचे कडून भाडे फरकाची रक्कम ८३५/- शिल्लक होती.

करिता आपणांस खालील प्रमाणे सबंधित कर्मचाऱ्याच्या वेतनातून या

कार्यालयाचे निवासस्थानाचे साधारण भाडे व आर्थिक भाडे खालील प्रमाणे कपात करून या कार्यालयात भुगतान करावे.

१. माहे ३/२०१६ ते २/२०१७ पर्यंतचे थकित भाडे.... रु.८३५/-

२. माहे ३/२०१७ ते १२/२०१९ पर्यंतचे साधारण भाडे रु. (१२९७X३४).... रु.४४,०९८/-

३. माहे १/२०२० ते ३/२०२१ पर्यंतचे आर्थिक भाडे रू. (९०,४७४X१५महिने) ..रु.१३,५७,११०/-

एकूण भाडे रू.१४,०२,०४३/-

४. माहे ४/२०१९ ते ३/२०२० पर्यंतचे विवरणपत्रानुसार प्राप्त भाडे रु.४७,२३५/- (-)४७,२३५/ -

एकूण थकीत भाडे रू. १३,५४,८०८/- (अक्षरी रु. १३,५४,८०८/- तेरा लक्ष चौपन्न हजार आठशे आठ रुपये फक्त) कपात करण्यात यावी.

शासकीय निवासस्थानाच्या भाडे वसुलीची जबाबदारी संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांची असल्याने कृपया निवासस्थानाच्या भाडे वसुलीबाबत तात्काळ योग्य कार्यवाही करावी .

This order is challenged by the applicant by relying on various G.Rs. and memoranda.

3. Stand of respondent no. 3 is as follows. The impugned recovery is based on G.Rs. dated 15.06.2015 and 01.06.2018. The applicant could have retained quarter only upto three months after she was transferred from Nandurbar to Amravati. Because she overstayed, notice (A-R-3) was rightly issued. Covid restrictions were put in place from March, 2020. The applicant had thus ample time to vacate the quarter after she was transferred from Nandurbar to Amravati. Application dated 18.10.2019 (A-6) for retention of quarter till 15.04.2020 could not be considered because of upcoming Winter Assembly Session in December, 2019. Hence, it was not possible to recommend to the higher authority to allow the request of the applicant. Immediately after non consideration of her request dated 18.10.2019 for retention of quarter, the applicant ought to have vacated the quarter and at any rate before 31.12.2019. About three months thereafter Covid

protocols were put in place. The applicant cannot rely on memoranda issued by the Central Government.

4. In his rejoinder the applicant has reiterated that on 11.09.2020 she had again made a request for retention of quarter by letter at A-8, and the quarter vacated by the applicant on 01.03.2021 was vacant till 2022. It is the contention of the applicant that the quarter remained vacant because there was no demand for it.

5. The applicant has relied on para 7 of G.R. dated 15.06.2015 (A-9) which reads as under:-

७. शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांचा राजीनामा किंवा सेवानिवृत्ती किंवा स्वेच्छानिवृत्ती किंवा त्यांची बदली झाल्यास संबंधित शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडून किंवा शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना सेवेतून काढून टाकल्यास किंवा यांचे निधन झाल्यास त्यांच्या कुटुंबीयांकडून सदर शासकीय निवासस्थानात अनुज्ञेय कालावधीनंतरही अधिक वास्तव्य करण्याबद्दल विहित कालावधीत संबंधित कार्यकारी अभियंता यांच्याकडे अर्ज प्राप्त झाल्यास, सदर अर्जात नमूद केलेले कारण व शासकीय निवासस्थान मिळण्याबाबतची प्रतिक्षायादी तपासून, संबंधित अधीक्षक अभियंता यांच्या मंजूरीने, सदर शासकीय निवासस्थान उपरोक्त घटनेच्या दिनांकापासून

पहिल्या तीन महिन्यापर्यंत ताब्यात ठेवण्याची परवानगी देण्यास संबंधित कार्यकारी अभियंता सक्षम असतील. सदर तीन महिन्यांपर्यंत शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: घभाव २०१०/प्र.क्र.४/सेवा-५, दिनांक १९ एप्रिल, २०११ मध्ये नमूद केल्यानुसार अथवा त्यामध्ये वेळोवेळी होणा-या सुधारणेनुसार अनुज्ञप्ती शुल्काची आकारणी करण्यात यावी.

उपरोक्त अनुज्ञेय कालावधीनंतरच्या तीन महिन्यांच्या कालावधीनंतरही सदर शासकीय निवासस्थानामध्ये वास्तव्य करण्याबाबत सदर कालावधी पूर्ण होण्याआधी अर्ज प्राप्त झाल्यास, व त्यावेळी संबंधित कार्यकारी अभियंता यांच्याकडील शासकीय निवासस्थान मिळणेबाबतच्या प्रतिक्षायादीनुसार शासकीय निवासस्थान मिळणेसाठी मागणी नसल्यास, सदर मागणी प्राप्त होईपर्यंत, संबंधित अधीक्षक अभियंता यांच्या मंजूरीने सदर शासकीय निवासस्थान अर्जदारास ताब्यात ठेवण्याची परवानगी देण्यास संबंधित कार्यकारी अभियंता सक्षम असतील. सदर प्रकरणी, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: घभाव २०१०/प्र.क्र.४/सेवा-५, दिनांक १९ एप्रिल, २०११ मध्ये नमूद केल्यानुसार अथवा त्यामध्ये वेळोवेळी होणा-या सुधारणेनुसार अनुज्ञप्ती

शुल्काची तसेच सेवेत असताना देय असलेल्या वेतनप्रमाणे अन्यथा सेवा समाप्तीपूर्वी त्याला देय असलेल्या घरभाडे भत्ता याची आकारणी करण्यात यावी. संबंधित कार्यकारी अभियंता सदर प्रकरणांची माहिती जिल्हा वाटप समितीचे अध्यक्ष तसेच शासनाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना वेळोवेळी सादर करतील.

शासकीय निवासस्थान अर्जदारास अनुज्ञेय कालावधीनंतर ताब्यात ठेवण्याची परवानगी देताना, परवानगी आदेशात नमूद केलेल्या कालावधीनंतर सदर शासकीय निवासस्थान रिक्त करण्याबाबत, तसेच सदर दिनांकास शासकीय निवासस्थान रिक्त न केल्यास, परवानगी आदेशातील नमूद कालावधीनंतर शासन निर्णयातील तरतूदींनुसार दंडनीय दराने अनुज्ञप्ती शुल्काची आकारणी करण्यात येईल अशी सुचना/ नोटीस देण्यात यावी.

By order dated 13.09.2019 the applicant was transferred from Nandurbar to Amravati. It is not disputed that she could have retained the quarter till 31.12.2019. Before expiry of admissible period of three months for retention of quarter, she applied for retention by letter dated 18.10.2019 (A-6).

6. It is not the case of the respondents that any reply was given by them to request letter of the applicant dated 18.10.2019. It is the stand of respondent no. 3 that said request could not be considered in view of upcoming Winter Session of Assembly and hence it was not possible to make any recommendation in that behalf to the higher authority. G.R. dated 15.06.2015 lays down the procedure for considering applications for retention of quarters. Such application is to be made within the admissible period of retention i.e. three months. Thereafter, the application is to be forwarded to the higher authority if the waiting list shows that there is no demand for the quarter in question, and with the approval from the higher authority retention is to be allowed till demand for the quarter in question is received. It is apparent on record that in the instant case these guidelines were not followed. No reply was given to the applicant whether her request made by letter dated 18.10.2019 was allowed or rejected.

7. The applicant has placed on record letter dated 31.05.2022 which shows that after the quarter was vacated by the applicant in March, 2021, it was vacant till April, 2022. From this circumstance it can be inferred that request for retention of the quarter made by the applicant could have been favorably considered. By letter dated 18.10.2019 the applicant prayed for retention of quarter till 15.04.2020. She was not informed whether or not her request was granted.

Guidelines in G.R. dated 15.06.2015 were not followed. Since March, 2020 Covid-19 protocols were put in place. On 01.03.2021 the applicant vacated the quarter. A conjoint consideration of all these circumstances leads me to conclude that the impugned order dated 17.05.2022 (A-16) cannot be sustained. Hence, **the O.A. is allowed.** The impugned order is quashed and set aside. No order as to costs.

(Shri M.A.Lovekar)
Member (J)

Dated :- 17/07/2023.
aps

I affirm that the contents of the PDF file order are word to word same as per original Judgment.

Name of Steno	:	Akhilesh Parasnath Srivastava.
Court Name	:	Court of Hon'ble Member (J).
Judgment signed on and pronounced on	:	17/07/2023.
Uploaded on	:	18/07/2023.